

Záznam o průběhu veřejného projednání připomínek k návrhu Metodiky cenové regulace pro regulační období 2026-2030

Datum: 19. 12. 2024, 10:00 – 12:00

Místo: ERÚ + MS Teams

Účastníci:

- ERÚ
 - J. Šefránek, T. Hüner, M. Krčová
(via MS Teams), J. Bečvář,
M. Belyuš, L. Brada (via MS Teams),
J. Malínek, J. Svatek
Z. Čiháková, M. Koďousek,
P. Peňáz
M. Červenka, H. Petr
J. Štiller
P. Koláček, A. Juránková
P. Dočekal, T. Merker
R. Jamrich, L. Strachota
A. Lobotková
M. Marková, J. Vošická
L. Křivanec, M. Touš Caklová
T. Kupčiha
M. Hájek
E. Beranová, M. Kadlec, M. Maloš
T. Prokeš
- ČEPS, a.s.
- ČEZ, a.s.
- ČEZ Distribuce, a. s.
- E.ON Energie, a.s.
- EG.D, a.s.
- GasNet, s.r.o.
- NET4GAS, s.r.o.
- OTE, a.s.
- Pražská plynárenská Distribuce, a.s.
- PREdistribuce, a.s.
- Svaz průmyslu a dopravy České republiky
- Teplárenské sdružení České republiky
- Unie komunitní energetiky, z.s.
- Vlastník plynárenského zařízení

Agenda jednání:

1. Úvod, souhrnná prezentace ERÚ (viz příloha tohoto záznamu)
2. Projednání obdržených připomínek k návrhu Metodiky cenové regulace na VI. regulační období
3. Závěr

1. Úvod

V úvodu jednání byli účastníci veřejného projednání připomínek uvítáni a následně byly stručně prezentovány jejich připomínky, formou prezentace, kterou připravil Úřad.

2. **Projednání obdržených připomínek** (níže uvedený text není doslovným přepisem, obsahuje však podstatné informace, které na jednání zazněly).

ČEPS, a.s.:

- Důraz je kladen na oblast povoleného zisku, nákladů, dotací a specifík ČEPS, a.s. V oblasti povolených nákladů vidí ČEPS, a.s., prostor pro úpravu faktoru efektivity nebo produktivity. Trojnásobné použití obou faktorů nedává smysl, měl by být použit pouze jedenkrát. Co se týče povoleného zisku, oceňuje ČEPS, a.s., použití

motivačního bonusu, nicméně nadále se domnívá, že kombinace základní výše WACC a navýšení bonusu WACC není úplně dostatečná.

- V oblasti dotací je aktuální snaha o nastavení nového systému v době, kdy je připravován nový zákon o účetnictví. V případě dotací požaduje ČEPS, a.s., odložit změnu až po nabytí účinnosti nového zákona o účetnictví. Do té doby navrhuje postupovat podle pravidel V. regulačního období.
- Specifická problematika ČEPS, a.s.: V oblasti nedokončených investic požaduje snížení limitu pro nedokončené investice na 300 mil. Kč. U výnosů z přetížení požaduje jiný přístup k časové hodnotě peněz.

Svaz průmyslu a dopravy České republiky:

- Přípomínky měly zejména obecný charakter ke strategickým východiskům a motivačním programům.
- Regulované subjekty by měly dostat dostatečné zdroje, nicméně vše musí být zajištěno s maximální efektivitou.
- Svaz průmyslu a dopravy České republiky navrhuje, aby se ještě jednou vyhodnotily motivační pobídky, resp. aby byly správně nastaveny. V tomto ohledu je Svaz průmyslu a dopravy České republiky připraven ke spolupráci.

EG.D, a.s. - připomínky za elektřinu i plyn:

- Pro EG.D, a.s. je zásadní financovatelnost investic.
- Z hlediska financovatelnosti je jedna věc nastavit odpovídající WACC, případně bonus WACC. V součtu by měl být o 0,5 % vyšší, než je současný návrh.
- Co se týče celkové financovatelnosti, tak hlavním důvodem je dopad náhlé a neočekávané inflace, která stále v cenách zůstává, a v souběhu s energetickou tranzíci, která probíhá a akceleruje, a se zákaznickými požadavky, má EG.D, a.s., před sebou masivní investiční plány. EG.D, a. s., přednášel návrhy na indexaci, zahrnutí inflace do odpisů a do regulační báze aktiv („RAB“) a žádá o umožnění přecenění nejen v roce 2024, ale i v dalším roce, aby se to stihlo ještě před VI. regulačním obdobím, jinak bude rámec financovatelnosti nedostatečný.
- Dále zástupci EG.D, a.s., představili dva nejdůležitější body, které vypíchli ze všech připomínek, které zaslali:
- KPI mají být nastaveny rovným přístupem shodně pro ty, kde to dává smysl. V elektřině, kde se to týká zejména regionálních distributorů, navrhuje EG.D, a.s., 150 %, u plynu navrhuje u KPI snížit úroveň na 105 %.
- U dotací EG.D, a.s., žádá, aby se nová metodika začala používat bez přechodného stavu, ale až s účinností nového zákona o účetnictví. Nechce tři různé majetkové evidence po zbytek životnosti.

PREdistribuce, a.s.:

- Energetika se mění a je třeba integrovat do sítě velké množství prvků, které tam dříve nebyly, např. v Praze jde hlavně o elektromobilitu a tepelná čerpadla.
- PREdistribuce, a.s. trápí hlavně inflace, která by měla být zohledněna, protože v posledních 3 - 4 letech byla opravdu vysoká. Nejde jen o obecnou inflaci, ale hlavně o dodavatelskou inflaci, kde se ceny zvyšují nad standardní inflaci. To je patrné i ve výběrových řízeních. Tuto realitu je třeba zohlednit. Bonus WACC by měl být vyšší, aby pokryl nároky na investice v sítích, které se očekávají v energetice.

- U SLA PREdistribuce, a.s., navrhuje uplatnit nový přístup až v další regulačním období, aby byla možnost se připravit.
- U dotací PREdistribuce, a.s., požaduje, aby současný systém pokračoval až do nabytí účinnosti nového zákona o účetnictví a návazných podzákonných předpisů, aby bylo možné přejít z jednoho režimu do druhého a nebyl žádný přechodný režim.
- Dalším bodem je predikce ztrát, ve které je nová motivace, kterou respektují, ale bude nutné se na ní připravit.

Teplárenské sdružení České republiky:

- Výkon licencované činnosti má být efektivní, tj. nemůže být provozováno zařízení, které desetinásobně překračuje potřeby těch, pro které se tato činnost vykonává. To není efektivní výkon této činnosti, ale výkon vysoce neefektivní. Dlouhodobě připomínkují desetiletý plán, snaží se o to, aby proběhla redukce nepotřebných aktiv.
- Volba regulačního režimu vs. rizika podnikání: Jsou v zásadě dvě možnosti - buď riziko obnovení přepravy nese provozovatel přepravní soustavy a pak ať je za toto riziko odměněn, anebo to riziko nenese, vzhledem k regulačnímu režimu to riziko nesou zákazníci. Je třeba se rozhodnout pro variantu A – riziko nese provozovatel, který je za to odměněn, nebo varianta B – riziko nesou zákazníci. Pokud ho nesou zákazníci, tak je nastaven výnosový model, který je uplatňován dnes, nelze riziko oceňovat návratností aktiv, která nejsou navíc pro domácí zákazníky vůbec potřeba.
- Druhá zásadní připomínka se týká motivačních programů, které je potřeba buď zrušit, nebo zcela zásadně přepracovat. Otázka je, zda jsou v souladu se zákonem a zda jsou ekonomicky smysluplné, respektive jakou motivaci vlastně vytváří. Bonus za plnění zákonných povinností, což je případ některých KPI, je ekonomicky absurdní. Teplárenské sdružení České republiky doporučuje zásadně se nad nimi zamyslet.
- Teplárenské sdružení České republiky odmítá odměnu za provozování odepsaného majetku. ERÚ má dohlížet na efektivitu vynakládaných prostředků, proto by neměl být nahrazován odepsaný majetek, který je stále funkční.
- Systémové služby by měly být zpoplatňovány přes výkon, nikoliv přes práci (to mělo smysl, dokud neexistovali samovýrobci). Nyní to vede k diskriminaci subjektů, které nemají samovýrobu. Je třeba přejít k výkonovému principu.

ČEZ, a.s.:

- Připomínky za dodavatele poslední instance, povinně vykupujícího a dodavatele elektřiny na ztráty: primárně pouze upřesňující technické připomínky.
- Připomínka z pohledu investora: obava z financovatelnosti budoucích investic v VI. regulačním období, kdy hrozí riziko nedostatku prostředků na zajištění investic, protože by mohlo dojít k prodlužování lhůt na připojení.

NET4GAS, s.r.o.:

- Obecná připomínka v reakci na připomínky Teplárenského sdružení České republiky: Vybudování přepravní sítě o srovnatelných parametrech v dnešních cenách by stálo cca 250 mld. Kč, při zohlednění současné opotřebovanosti majetku by jeho hodnota byla cca 120 mld. Kč. Do RAB v VI. regulačním období by mělo být zakomponováno cca 70 mld. Kč (nově vybudovaná soustava v rozsahu nezbytném

pro domácí zákazníky při zohlednění současného opotřebení), ale ERÚ rozhodl o 34 mld. Kč do RAB. Pokud by byl RAB 70 mld. Kč, platil by český zákazník mnohem více.

- Pokles tranzitu téměř na nulu byl zapříčiněn geopolitickými vlivy. V současnosti není žádný budoucí scénář ohledně tranzitu nepravděpodobný (vývoj na Ukrajině, Turk Stream), proto je rozumné držet současný rozsah soustavy.
- V minulosti zákazníci hradili díky příjmům z tranzitu jen cca 20 % nákladů na provoz soustavy. K trojnásobnému navýšení ceny přepravy pro domácí zákazníky oproti minulosti došlo na Slovensku od roku 2025, dochází k tomu v Rakousku, a to až ke čtyřnásobnému zvýšení od roku 2027. Co se týče Německa, tam také ceny narostly v důsledku výpovědi dlouhodobých smluv.
- Zahraniční zákazníci platí za přepravu plynu méně vlivem cenového benchmarku a konkurence přepravních tras. Zvýšení cen za tranzit plynu by v konečném důsledku bylo kontraproduktivní i pro domácí zákazníky.
- Připomínky máme i k zavedení koeficientu redukce výnosů, který snižuje hodnotu RAB a odpisů uznaných v regulaci.
- Malusy a bonusy – malusy jsou již dnes zakomponovány v legislativě v podobě penalizací nebo odpovědnosti za škodu vůči zákazníkům. U WACC, který se pohybuje v dolní polovině přijatelného nastavení bezrizikové sazby, beta nebo tržní rizikové prémie, tak NET4GAS, s.r.o. vnímá incentivy k navýšení, které ERÚ připustil, pozitivně.

Pražská plynárenská Distribuce, a.s.:

- Aktuální změnu přístupu regulátora k SLA nebo nákladům vyplývajícím z SLA smluv považuje Pražská plynárenská Distribuce, a.s., za ne zcela koncepční, a který nebude v konečném důsledku znamenat úsporu pro zákazníka. V připomínkách uvádí spoustu relevantních argumentů pro to, aby zůstal zachován stávající přístup.
- V aktuálním návrhu není myšleno na to, jak přistupovat k novým nákladům, které přijdou v průběhu dalších let a které v současné chvíli nejsou součástí povolených nákladů. Problematika není podle názoru Pražské plynárenské Distribuce, a.s., v návrhu metodiky zapracována.

GasNet, s.r.o.:

- Hlavní tématem je oblast financovatelnosti investic v inflaci, která proběhla v V. regulačním období, která bude mít dopad do dalších období a na kterou nebyl stávající model připraven. Řeč není pouze o obecné inflaci, ale o inflaci specificky ovlivňující regulované subjekty, kde nárůst cen může být vyšší. GasNet, s.r.o. má nastavený model nominální WACC, který nutí regulované společnosti, aby inflační nárůst dotovali z výnosnosti vlastního kapitálu nebo obměny hodnoty WACC mezi regulačními periodami. Model pro VI. regulační období by měl reagovat na tuto inflaci a měl by zohlednit i negativní vlivy inflace za V. regulačním obdobím. Mělo by dojít k přecenění aktiv, aby došlo k narovnání na reálnou hodnotu RAB, a přechodu na reálný model regulace, který by zahrnoval aktuální výši inflace do hodnoty RAB. Toto považují za svůj zásadní návrh.
- Hodnota WACC je nastavena nízko, nepokrývá skutečné náklady kapitálu a nereflakuje rizika, která nejsou v plynárenství dostatečně zohledněna.

- Motivační model tak, jak je nastaven, nemotivuje k úspoře nákladů, což bylo doloženo jak na úspoře provozních nákladů, tak i na nákladech na ztráty v V. regulační období.
- Otevřená je otázka nových nákladů, které budou vznikat v dalších letech, které nejsou v tuto chvíli schopni identifikovat, i když o nich ví, a není pro ně v současnosti nastavení modelu motivační.
- Nedokončené investice by měly být nastaveny tak, aby byly využitelné i pro provozovatele distribuční soustavy (podmínky jsou v současnosti upraveny pro provozovatele přepravní a přenosové soustavy).
- Provozování odepsaných aktiv by mělo být zohledněno odměnou, aby společnosti měli nárok na nějakou odměnu za toto provozování, protože v tuto chvíli dostanou pouze výnos na úrovni RAB krát WACC.

Vlastník plynárenského zařízení - T. Prokeš:

- Připomínky směřovaly k regulované hodnotě plynárenských zařízení a ke stanovení ceny odkupu a ceny nájmu. Historicky nebyla tato problematika řešena s ohledem na oprávněné zájmy vlastníků. ERÚ má chránit zájmy zákazníků, tedy se snažit o co nejnižší cenu distribuce a zároveň velké distribuční společnosti naopak chtějí, co nejvyšší cenu pro sebe, což je přirozené. ERÚ by měl hlídat zájem všech subjektů, i přestože vlastníci nejsou regulovaný subjekt. Cena, za kterou jsou pronajímána nebo odkupována plynárenská zařízení, není spravedlivá.
- Měly by být vyrovnány základní podmínky pro velké distribuční společnosti a pro vlastníky malých plynárenských zařízení, pokud jde o regulovanou hodnotu plynárenských zařízení a co se týče odpočtu například při prodeji nebo při nájmu.
- Přepočít regulované hodnoty, který je nyní v návrhu metodiky zdůvodněn tak, že se bude ta regulovaná hodnota počítat zpětně a snižovat až do roku 2007 z toho důvodu, že v roce 2007 bylo děláno přecenění aktiv. Dále se T. Prokeš zabýval problematikou aktuálního přecenění, s tím, že v návrhu metodiky není uvedeno, zda v roce 2023 a v roce 2024 přecenění aktiv bylo. Pokud bude přecenění aktiv, nebo proběhlo v posledních dvou letech, tak by se mělo promítnout do regulované hodnoty a neměly by být ceny přepočítány k roku 2007, ale měly by být přepočítány k tomu poslednímu přecenění aktiv, které proběhlo. Chápe, že distribuční společnosti přecenění aktiv chtějí, protože používat historické ceny 15 let staré znamená, že pak nemají peníze, aby splnily zákonné požadavky ve smyslu, že mají distribuční soustavu udržovat v bezpečném a provozuschopném stavu.
- K využití investičních ceníků T. Prokeš konstatoval, že ERÚ nekontroluje posledních 15 let investiční ceníky. To znamená, že jsou tam ponechány volné ruce pro distribuční společnosti, což je špatně.
- Při odkupu plynárenských zařízení není možné nájem odpočítávat. Nájem je spravedlivá odměna vlastníka za to, že poskytuje své plynárenské zařízení tomu subjektu, který na něm vydělává. Přiměřený zisk, který by vlastníci poskytující plynárenská zařízení měli dostávat, byl doposud 1 %. Nyní je to v návrhu tak, že to má být na úrovni bezrizikové míry, tj. výnos bezrizikových dluhopisů, což nemotivuje k tomu, aby někdo plynárenská zařízení budoval, protože lze stejný výnos získat bez práce a bez rizika koupí dluhopisů.

ČEZ Distribuce, a.s.:

- Hlavní téma, díky kterému se distributoři dostali do kritické situace je inflace. Inflace 30 % kumulovaně za roky 2021 a 2023, specifická inflace (35 % za ČEZ Distribuci, a.s.), v České republice je vyšší inflace než v okolních zemích v Evropě. Důsledkem inflace rostou provozní, kapitálové a investiční náklady.
- Průměrné roční investice podle regulačních období u ČEZ Distribuce, a.s.: IV. regulační období 10 mld. Kč, V. regulační období 17 mld. Kč, VI. regulační období 19 mld. Kč. Investice jsou vyšší nejen vlivem inflace, ale i tím, že se objevila spousta požadavků na připojení k síti, zelený boom, elektromobilita, tepelná čerpadla a i další trendy. Není to krátkodobý výkyv investic, ale jedná se o dlouhodobý trend investování. Pravidla V. i VI. regulačního období neumožňují zvýšené investiční plány zafinancovat a zároveň se úplně vytratila motivace k investicím.
- Dlouhodobé, systematické a plnohodnotné řešení je přecenění. Pro VI. regulační období by mohla být dočasným řešením indexace RAB nebo povolených odpisů s cílem zohlednit inflaci z V. regulačního období.
- Základní hodnota regulované míry výnosnosti 6,9 % je podhodnocená a neodpovídá aktuálním ani očekávaným kapitálovým nákladům. WACC musí být navýšen minimálně o 0,5 % proto, aby byl motivační a měl by pokrývat náklady, které vznikají.
- Teď čelíme nejhorší situaci v porovnání s předchozími periodami (dopady inflace, krize, války na Ukrajině, požadavky na připojování k soustavám, evropská legislativa). Navržená regulační pravidla pro VI. regulační periodu tomuto vůbec neodpovídají.

Unie komunitní energetiky, z.s.:

- Kapacita distribuční soustavy je jednou z překážek k naplnění cílů Národního klimatického plánu, který byl vládou schválen. Kromě navyšování investic vnímá Unie komunitní energetiky, z.s jako důležitou nákladovou efektivitu využívání sítě. Navrhuje, aby byla více zohledněna motivace k efektivnímu využívání sítě. V případě sdílení, kdy se přiblíží místo výrobce a spotřebitele, v rámci sítě NN by neměly být hrazeny náklady přes všechny napěťové hladiny. Navrhuje, aby v tomto případě neplatilo stanovení ceny za užití distribuční soustavy kumulativně, protože nevyužije vyšší napěťové hladiny, a protože je nepřiměřené z pohledu výrobce i zákazníka platit za tyto hladiny, které nevyužijí, a zároveň je to i demotivační a v rozporu s užíváním obnovitelných zdrojů.
- Motivační kritéria nemotivují dostatečně, když 70 % váhu v KPI mají investice, které by regulované subjekty z velké části stejně realizovaly. Nedávali by proto tyto kritéria jako motivační, ale zaměřili by se i na neinvestiční opatření, která dělá distributor navíc a za to je odměnit. KPI by mohly být nastaveny tak, aby distributoři byli motivováni. Následně byly uvedeny konkrétní příklady motivačního kritéria KPI:
- Rušení spekulativní rezervace (nyní zasmluvněno 20GW rezervací). Za KPI by považovali rušení spekulativních rezervací dle oprávnění z energetického zákona, např. 1GW spekulativních rezervací by měl být zrušen do r. 2030. Podpora bateriové akumulace, kde konzervativní scénář počítá s připojením 2,5 GW bateriových úložišť do roku 2030.
- Připojování výrobců s garantovaným rezervovaným výkonem, protože je zapotřebí řešit nejen kvalitu, ale i kvantitu investic, aby bylo investováno do oblastí, které to nejvíce potřebují, kde je zájem z hlediska samospráv a občanů. V roce 2024 nebylo

84 % připojovaných výrobců připojeno tak, jak by potřebovali (nulový rezervovaný výkon atd.). Motivovat k postupnému navyšování rezervovaného výkonu, tak aby do roku 2030 bylo vyhověno alespoň 30 % žádostí.

- Průběhové měření přeformulovat na inteligentní měření dle souladu s evropskou legislativou. Průběhové měření neumožňuje regulaci poptávky a neumožňuje rychlý přístup k datům. Plán nereflektuje požadavek na osazení smartmeterů do 10 let. Tento cíl sice není reálný, ale KPI by k jeho splnění měly alespoň napomáhat.
- Kvalita přístupu k datům pro koncové zákazníky.
- Aby byli připojováni výrobci s garantovaným rezervovaným výkonem.

EO.N Energie, a.s. - komodita elektřina a plyn:

- V elektřině se povedlo ztransparentnit obchodní rizika, zejména pokud se týká uznatelnosti nákladů na ztráty distributorů. Kromě toho zůstávají připomínky formálního charakteru a k další diskusi i téma clearingů.
- U plynu byla obecná připomínka přiblížit se k elektřině, pokud by to bylo možné. U plynu je institut tendru, kde by se měly alespoň rozepsat rizika, aby nebyla v jednom a byla více popsána (přiměřená marže koeficient N). Pro některé případy zůstala v návrhu rigidní sazba, kterou by chtělo navázat na aktuální podmínky na trhu, protože žádný obchodník nebude chtít dělat obchod se ztrátou. Omezit rizika – např. navázat trh komodity na český trh.
- EO.N Energie, a.s. navrhuje kompletní přístup jako je v elektřině i pro plyn. Minimálně u distributorů, kteří nemají objem v rozsahu stovek GWh ztrát by to bylo efektivnější.

OTE, a.s.:

- Specifikum OTE, a.s., je, že nemá žádnou infrastrukturu a že největší část povolených výnosů tvoří povolené náklady. OTE, a.s., na činnosti, které mu ukládá zákon, vynakládá náklady průběžně. Objem transakcí každoročně roste. To s sebou nese zvýšené náklady na kybernetickou bezpečnost, které jsou dlouhodobě vyšší než povolené náklady v rámci regulace. Hlavní připomínkou je mít možnost požádat o uznání dlouhodobých mimořádných nákladů bez ohledu na volbu koeficientu dlouhodobých nákladů nebo o ně požádat, protože se můžou objevit nové oblasti nákladů.
- Ostatní připomínky byly k jednotlivým KPI.

3. Závěr

V závěru jednání byla dána všem připomínkujícím, kteří se zúčastnili osobně projednávání nebo těm, kteří zaslali připomínky a nezúčastnili se veřejného projednání (19.12.2024), možnost detailněji projednat následující okruhy témat - WACC, bonus WACC, KPI, motivační regulace, dotace, inflace, SLA a povolené náklady, odkupy a regulovaná hodnota, RAB, krytí ztrát, a to na dalším společném jednání dne 03.01.2025. Toto naplánované jednání je nad rámec zákonných povinností ERÚ a bude sloužit pro detailní prodiskutování jednotlivých témat se všemi připomínkujícími stranami.